

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri

Geçiş ve bağlantı ifadeleri, cümleler ve paragraflar arasında anlam ilişkisi kurar. İşlevlerini bilen, boşluk doldurma sorularını kolayca çözer.

1 Tanım

- Cümleleri ve paragrafları anlamca bağlar.
- Bağlaç, edat ya da kalıp söz olabilir.
- Metni akıcı ve tutarlı yapar.
- Düşüncenin yönünü okura gösterir.

2 Ekleme ve Karşıtlık

- Ekleme: ve, ayrıca, üstelik, dahası
- Hem... hem de iki bilgiyi eşit sıralar.
- Karşıtlık: ama, fakat, ancak, oysa
- Karşıtlık, düşüncenin yönünü değiştirir.

3 Neden, Amaç ve Koşul

- Neden-sonuç: çünkü, bu yüzden, dolayısıyla
- Çünkü'den sonra sebep gelir.
- Amaç-sonuç: için, diye, amacıyla
- Koşul: eğer, -se / -sa eki

4 Örnek, Karşılaştırma, Zaman, Özet

- Örnekleme: örneğin, mesela, söz gelimi
- Karşılaştırma: gibi, kadar, daha
- Zaman sırası: önce, sonra, ardından
- Özetleme: kısacası, özetle, sonuç olarak

5 Sık Karıştırılanlar

- Ancak = sadece ise sınırlama bildirir.
- Bu yüzden ile bu nedenle aynı işlevdedir.
- Bunun yanında ekleme, buna karşın karşıtlıktır.
- Ve: ekleme ve sıralama bildirir.

Sık Karıştırılan İfadeler

İfade	İşlev	Örnek
ancak (1)	Karşıtlık	Koştum, ancak yetişemedim.
ancak (2)	Sınırlama	Ancak iki kişi geldi.
bu yüzden / bu nedenle	Neden-sonuç	Hastaydı, bu nedenle gelmedi.
bunun yanında	Ekleme	Bunun yanında gitar da çalar.
buna karşın	Karşıtlık	Yorgundu, buna karşın koştu.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 KARŞITLIK

"Sınava iyi çalıştım. ___ başarılı olamadım." Boşluğa hangisi gelir? (Bu yüzden / Ancak / Örneğin / Üstelik)

1. cümle olumlu bir çabayı anlatıyor.
2. cümle beklenmedik bir sonuç veriyor.
3. Beklenenin tersi = karşıtlık ilişkisi.
4. Karşıtlık bildiren tek seçenek: Ancak.

Cevap: Ancak

ÖRNEK 2 NEDEN-SONUÇ

"Otobüsü kaçırdım, ___ derse geç kaldım." Boşluğa hangi ifade gelir?

1. Önce olay: otobüsü kaçırmak.
2. Sonra onun sonucu: derse geç kalmak.
3. Sonuçtan önce neden-sonuç ifadesi gelir.

Cevap: bu yüzden

ÖRNEK 3 KOŞUL

"Düzenli tekrar yaparsan konuyu unutmazsın." cümlesinde koşulu ne kurar?

1. Unutmamak bir şarta bağlanmış.
2. Şart: düzenli tekrar yapmak.
3. Şartı kuran: yaparsan sözcüğündeki -sa eki.

Cevap: -sa eki (koşul ilişkisi)

ÖRNEK 4 ÖRNEKLEME

"Bazı hayvanlar kış uykusuna yatar, ___ ayılar." Boşluğa hangi ifade gelir?

1. kısım genel bir bilgi veriyor.
2. kısım bu bilgiye somut örnek veriyor.
3. Örnekten önce örnekleme ifadesi gelir.

Cevap: örneğin

ÖRNEK 5 VE BAĞLACI

"Kitabı okudum ve özetini yazdım." cümlesinde "ve" hangi işlevdedir?

1. İki eylem art arda anlatılıyor.
2. "Ve" bunları birbirine ekliyor.
3. Cümlede karşıtlık ya da sebep yok.

Cevap: Ekleme ve sıralama

MİNİ TEST

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: _____

Tarih: _____

Doğru / Yanlış: _____

1. "Hava çok sıcaktı, ___ montunu giymişti." Boşluğa hangisi gelir?

- A) bu yüzden B) buna karşın
C) örneğin D) ayrıca

2. "Kardeşim yüzmeyi sever, ___ hafta sonları havuza gider." Boşluğa hangisi gelir?

- A) bu yüzden B) oysa
C) mesela D) ancak

3. "Önce malzemeleri karıştırdık, ___ keki fırına verdik." Boşluğa hangisi gelir?

- A) çünkü B) oysa
C) örneğin D) ardından

4. "Spor sağlığa iyi gelir. ___ yürüyüş kalbi güçlendirir." Boşluğa hangisi gelir?

- A) Oysa B) Kısacası
C) Örneğin D) Fakat

5. "Erken uyudu çünkü yarın gezi var." cümlesinde "çünkü" hangi ilişkiyi kurar?

- A) Neden-sonuç B) Koşul
C) Karşılaştırma D) Örnekleme

6. "Eğer hava açarsa bisiklete bineriz." cümlesinde hangi ilişki vardır?

- A) Karşıtlık B) Amaç-sonuç
C) Koşul D) Zaman sırası

7. "Kısacası, düzenli okumak her derste işe yarar." cümlesinde "kısacası" ne bildirir?

- A) Ekleme B) Özetleme
C) Karşıtlık D) Örnekleme

8. Hangisinde "ancak" karşıtlık bildirmez?

- A) Çalıştı, ancak kazanamadı. B) Güzeldi, ancak pahalıydı.
C) Koştu, ancak yetişemedi. D) Ancak iki soru çözdü.

9. "Bu yüzden" yerine hangisi anlam değişmeden kullanılabilir?

- A) bu nedenle B) buna karşın
C) örneğin D) oysa

10. "Defterimi açtım ve ödevime başladım." cümlesinde "ve" ne bildirir?

- A) Karşıtlık B) Ekleme ve sıralama
C) Koşul D) Amaç

Cevap anahtarı

1. B · Sıcakta mont giymek beklenmez; karşıtlık ifadesi gerekir.
3. D · Olaylar sırayla anlatılıyor; zaman sırası gerekir.
5. A · Gezi, erken uyanmanın sebebidir.
7. B · Kısacası, söylenenleri toplarlar.
9. A · İkisi de neden-sonuç bildirir.

2. A · Sevmek sebep, havuza gitmek sonuçtur.
4. C · Yürüyüş, genel bilgiye verilen somut örnektir.
6. C · Bisiklete binmek, havanın açması şartına bağlıdır.
8. D · Burada ancak "sadece" anlamında, sınırlama bildirir.
10. B · İki eylemi art arda birbirine bağlar.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/7-sinif-turkce-gecis-ve-baglanti-ifadeleri-konu-anlatimi